

Utbildningsinspektion i Tullskolan Förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Tullskolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	3
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Tullskolan den 25–26 april 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Tullskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Tullskolan intervjuades elever, personal, elevvårdsteam, skolledning samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga klasser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av Tullskolan

Tullskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	122
Förskoleklass	35
Grundskola	189

Tullskolan är en F–6-skola med fritidshemsverksamhet belägen strax utanför centrala Karlskrona. Upptagningsområdet består av både villa- och bostadsrättsområden samt bostadsområden med viss social problematik. På skolan, vars profil är ”en hälsofrämjande kunskapsskola”, går 225 elever. Av dessa har cirka 25 procent utländsk bakgrund.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Tullskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten på Tullskolan övergripande är av god kvalitet. Personalens engagemang för eleverna är bra och det råder ett gott förhållande mellan vuxna och barn och mellan barnen. Ett medvetet arbete kring normer och värden under framför allt det senare året har gett resultat. Skolans elevhälsateam arbetar mycket engagerat med elever i behov av särskilt stöd och strävar efter att ge de elever som är i behov av stöd det stöd de har rätt till. Det finns ett utvecklat och gott samarbete i skolår F–2 på skolan där de olika yrkeskategorierna ges möjlighet att bidra med sin kompetens. Skolans kvalitetsarbete är välstrukturerat och fungerar bra. Kunskapsresultaten är goda och de flesta eleverna når målen i skolår 5.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan bör tydligare ansvara för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen och att det pedagogiska arbetet utvecklas.
- Elevernas inflytande över undervisningens innehåll bör utvecklas och då främst i de senare skolåren.
- Arbetet med att involvera eleverna ytterligare i värdering och uppföljning av deras kunskapsutveckling bör utvecklas.
- Elevens val bör utvecklas så att eleverna har möjlighet till ett medvetet val ur ett allsidigt urval av skolans ämnen.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast skall åtgärdas.

- Samtliga elever som är berättigade till svenska som andraspråk får inte denna undervisning (2 kap. 15 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Läroplanens text att skolan aktivt och medvetet skall påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling har tagits på allvar på Tullskolan. Skolan arbetar på ett förtjänstfullt sätt med normer och värden. Det medvetna arbetet har gett ett gott resultat vilket bekräftas vid inspektörernas samtal med både elever, föräldrar, personal och skolläring. ”Vi trivs på skolan och vågar säga vad vi tycker, här finns nästan ingen mobbning och om något händer finns alltid en vuxen som man kan ta kontakt med”, säger eleverna.

Elevernas kunskapsresultat är goda. Det visar sig bland annat i resultaten på de nationella ämnesproven. 95 procent av eleverna når målen i matematik, 97,5 procent når målen i svenska och 95 procent av eleverna når målen i engelska. Skolans arbete med individuella utvecklingsplaner och att förtydliga målen har medfört att lärarna anser sig ha goda kunskaper om elevernas kunskapsutveckling även i övriga ämnen.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att eleverna i stort omfattar de normer och värden som finns i de måldokument som styr skolan. Kunskapsresultaten är goda och de flesta eleverna når målen.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolläring och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Elevernas möjlighet till formellt inflytande sker genom de klassråd, elevråd, matråd och biblioteksråd som genomförs regelbundet. Eleverna har, enligt lärarna, också möjlighet till inflytande i samband med elevrådsutbildningen och kontinuerligt i samband med undervisningens planering. Elevrådet sammanträder var tredje vecka och består av en representant från varje elevgrupp från förskoleklasserna till skolår 5.

Inspektörerna bedömer däremot att eleverna inte har något större inflytande över undervisningens innehåll. Inflytandet handlar mestadels om att eleverna får vara med och bestämma i praktiska frågor, och i vilken ordning de skall arbeta med de uppgifter inom bland annat "eget arbete" som lärarna iordningsställt. När eleverna gjort färdigt sina arbetsuppgifter har de möjlighet att själva bestämma vad de vill arbeta med. Skolan har inte utarbetat några gemensamma riktlinjer för arbetet med elevernas inflytande. Vid samtal med rektorn och lärare säger dessa att de strävar efter ett större elevinflytande och att ett utvecklingsarbete kring detta är igångsatt.

Föräldrarna har möjlighet till inflytande genom skolrådet och de föräldramöten som genomförs regelbundet. Föräldrarna tycker att de har goda möjligheter till delaktighet och inflytande på skolan men önskar samtidigt ett större engagemang från fler föräldrar. De säger att det är bara några få föräldrar som är delaktiga i skolrådets arbete. Inspektörerna bedömer att skolledningen skulle kunna analysera det låga intresset från föräldrarna att delta i skolrådets arbete och föreslå åtgärder för att förbättra detta.

Normer och värden

Arbetet med normer och värden har en framträdande roll på skolan och skolan strävar efter att alla elever skall ha en trygg och hälsosam vistelse i skolan. På skolan finns en aktiv kamratstödjargrupp och en fadderverksamhet där de äldre eleverna ansvarar för de yngre. Etiska samtal förs med eleverna såväl enskilt som i grupp. Även drama, rollspel och värderingsövningar används som verktyg i arbetet med normer och värden. Utedagar genomförs där respekt för natur och miljö lärs in på ett naturligt sätt. I de äldre åren är kompisamtal, hemlig kompis, gruppdiskussioner och elevkontrakt, där eleven lovar att vara ett föredöme på skolan, viktiga inslag. Skolan kan uppvisa ett successivt förbättrat språkbruk och en betydlig minskning av antalet konflikter. Inspektörerna bedömer att arbetet med normer och värden är bra, att samvaron mellan personal och elever präglas av ömsesidig respekt och att eleverna känner sig trygga på skolan.

Pedagogisk verksamhet och organisation

Skolan betonar det lustfyllda och meningsfyllda lärandet och det individanpassade arbetet. Målet är att ge barnen en plattform med goda baskunskaper, självförtroende, social kompetens och ett eget ansvarstagande. Skolan strävar efter att arbeta i små elevgrupper som sällan överstiger 20 elever. Detta för att tillgodose varje barns särskilda behov samt att även ge varje barn social träning i att tillhöra en grupp. I de yngre skolåren samverkar grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare i arbetslag från förskoleklassen till och med skolår 2. Under veckan arbetar eleverna gruppvis tillsammans med fritidspedagogerna och samverkan mellan förskoleklassen och skolår 1 sker vid ett tillfälle under veckan. Vid samtal med pedagogerna säger dessa att eleverna i förskoleklassen och i skolår 1 har möjlighet att "gå över gränserna" och vara både i skolår 1 och i förskoleklassen, beroende av vilket behov eleverna har. Arbetslagen betonar barnens hela utveckling och genomför därför också åldersblandad undervisning F-2, vid flera tillfällen under veckan. Förskoleklassens verksamhet är väl förankrad i det uppdrag förskoleklassen har och det finns utrymme för såväl fri lek och skapande som skolförberedande verksamhet.

I skolans senare år strävar lärarna efter att utveckla olika arbetssätt och att eleverna skall bli självständiga. Man satsar också på att utveckla den sociala kompetensen och att eleverna skall söka efter och fördjupa sina kunskaper. I skolår 6 finns 39 elever som arbetar i flexibla grupperingar tillsammans med tre pedagoger. Inspektörerna bedömer att den pedagogiska verksamheten är av god kvalitet och att samverkan mellan skola, fritidshem och förskoleklass är bra.

Uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling är god. Skolan har skapat ett bra system för uppföljning och dokumentation av elevernas kunskapsutveckling. Skolans individuella utvecklingsplaner är omfattande och innehåller konkretisering och förtydliganden av de mål som gäller för utbildningen och kontinuerlig dokumentation av kunskapsutvecklingen. Föräldrar och elever har involverats i arbetet och kännedomen om de mål som finns för utbildningen är god både hos eleverna och hos föräldrarna. Från och med höstterminen 2006 används ett vidareutvecklat underlag för elevens sociala utveckling, vilket innebär att elevernas sociala utveckling finns som en del i den individuella utvecklingsplanen. Vid samtal med eleverna säger dessa att de har god kunskap om målen men att de inte på samma sätt har kunskap om sin egen kunskapsutveckling. Inspektörerna bedömer att skolan kan involvera eleverna ytterligare i värdering och uppföljning av deras lärande.

Stöd

På skolan finns ett elevhälsateam som består av speciallärare, kurator och skol-sköterska och som tillsammans med skolledningen ansvarar för att de elever som är i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till. Teamet försöker se till elevens hela situation vid bedömningar av stödbehovet och arbetar både med insatser enskilt och i grupp och med handledning till berörda pedagoger. Speciallärarens insatser är dock främst riktad till eleverna i de tidigare skolåren. Stödet till elever i behov av särskilt stöd i skolans senare år ges främst av den ordinarie läraren. Detta innebär att pedagogerna i skolans senare år är tveksamma till om samtliga elever får det stöd de har rätt till. Både elevhälsateamet och skolledningen bedömer däremot att de elever som är i behov av särskilt stöd i skolans tidigare år får det stöd de har rätt till. För de elever som får stöd upprättas åtgärdsprogram. Inspektörerna bedömer att de elever som är i behov av stöd i skolans tidigare år får det stöd de har rätt till. Skolledning och elevhälsateam kan dock analysera stödbehovet i skolans senare år.

Skolledning och intern kommunikation

Skolledningen består av två rektorer. Båda har genomgått den statliga rektorsutbildningen och har lång erfarenhet av ledarskap inom skola och förskola. En av rektorerna är utbildad förskollärare och den andra är utbildad folkskollärare och ämneslärare. Ansvar för rektorsområdet är tydligt fördelat mellan de båda rektorerna och eleverna vet vem som är deras rektor. Förutom ansvaret för Tullskolan ansvarar en av rektorerna för en 7–9 skola medan den andre rektorn ansvarar för några förskolor. Båda rektorerna är väl förtrogna med verksamheten men uttrycker att det är svårt att hinna med att vara en god pedagogisk ledare, eftersom de arbetar på flera skolor och förskolor. Detta har medfört att rektorerna har lämnat över mycket av ansvaret för verksamheten till pedagogerna. Vid samtal med pedagogerna framkommer att de önskar större möjligheter till pedagogiska samtal med rektorerna och att rektorn på ett tydligare sätt anger skolans pedagogiska färdriktning.

Vid intervju med representanter för elevrådet säger dessa att de önskar en närmare kontakt med rektorn och att rektorn skall vara med på elevrådsmötena för att tillsammans med eleverna diskutera de frågor som inkommit till rådet.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att den pedagogiska verksamheten är av god kvalitet, att samverkan mellan skola, fritidshem och förskoleklass är bra, liksom arbetet med normer och värden. Elevernas möjlighet till inflytande via de olika råd som skolan har är också bra men elevernas möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer bör utvecklas. Rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan bör tydligare ansvara för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen och att det pedagogiska arbetet utvecklas.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Tillgång till utbildning

Elevers val har som syfte att den enskilde eleven skall ha ett större inflytande över innehållet och inriktningen av sin utbildning i grundskolan. Elevers val genomförs på skolan inom klassens ram och eleverna har inte alltid möjlighet till fördjupning och breddning och till ett medvetet val ur ett allsidigt urval av skolans ämnen. Inspektörerna bedömer att elevers bör utvecklas så att eleverna har möjlighet till ett medvetet val ur ett allsidigt urval av skolans ämnen.

I Tullskolan erbjuds tyska och franska som språkval. Inför nästa läsår kommer även spanska att erbjudas. Se vidare kommunrapporten.

Vid samtal med rektor och lärare framkommer att inte alla elever som är i behov av svenska som andraspråk får sådan undervisning.

Personalresurserna

Skollagen föreskriver att skolan skall använda lärare som har utbildning avsedd för den undervisning som de i huvudsak skall bedriva. Det finns 9,1 lärare per 100 elever på Tullskolan. Det skall jämföras med riksgenomsnittet för samtliga huvudmän inom grundskolan som är 7,9 lärare per 100 elever (Skolverkets statistik för läsåret 2004/05). Samtliga lärare är behöriga och används i huvudsak för den undervisning de har utbildning i.

Materiella resurser

Biblioteket används främst för att låna böcker och är inte det informationscentrum som skolan eftersträvar. Rektorn berättar att skolan kommer att anställa en skolbibliotekarie inför nästa läsår.

Skolans lokaler ligger i ett före detta sjukhem och är i stort ändamålsenliga även om det saknas grupprum.

Både personal och skolläda säger att läromedel och datorer finns i tillräcklig omfattning även om läroböckerna är slitna och trasiga ibland.

Sammanfattning

Elevers val bör utvecklas på skolan så att eleverna har möjlighet att göra ett medvetet val ur ett allsidigt urval av skolans ämnen. Samtliga lärare har utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva. Tillgången på datorer är god och läromedlen ändamålsenliga. Svenska som andraspråk ges inte till alla elever som är i behov av sådan undervisning.

Datum	Ort
2006-12-07	Lund

Arne Huseby

Ewa Kristensson